

Nøvn

Til minnis um ommu mína Davinu Sundskarð f. 12. oktber 1924 – d. 22. januar 2011

Tey fyrstu minnini eg havi, eru úr køkinum og stovuni hjá ommu og abba á Vágshegyi.

Fjálgt og heitt; og so angaði tað so væl av nýbakaðum bollum ella øðrum bakstri. Ljóðið av látrinum hjá ommu rennur fram fyri meg. Eg sakni ommu ómetaliga nógv.

Minnist longu summarferiurnar í Klaksvík, har dreingirnir á Vágshegyi møttust uppi í bønnum í sólskininum at spæla fótbólt. Eg fekk altíð ein stóran dunk av reyðari saft við frá ommu. Her spældu vit í tímar í góðveðrinum, eg, Sjúrdur, Ólavur, Arnhold, Poul Juul og nógvir aðrir.

Hvønn morgun vaknaði eg við stákanini niðri í køkinum, og tá eg kom niðurundir, hevði omma borðreitt í lítla krókinum í køkinum við bollum við putusukuri om-aná og kaldari mjólk. So prátaðu vit um hvørjar ætlanir eg, Sjúrdur og Ólavur

høvdu fyri dagin. Tað spenti víða! Frá túrum í hagan, til at seta línu á Borðoyavík ella fiska skrubbur, sova í tjaldi, og spæla fótbólt í bønnum omanfyri hjá Jákup Sólstein. Eg slapp eisini við abba á fjall. Sluppu at verða við í flettingini og flettu bein og saltaðu skinnini.

Summarferiurnar í Klaksvík vóru sum at fara í annan heim. Mintu mest um ein ævintýrheim, har tey "vaksnu" vóru ein omma og ein abbi við sama lindi sum tey, vit lesa um í ævintýrbókunum. Og tá eg í dag hugsu um, hvussu tað bar til at hetta kendist so, finni eg svarið í tí einfalda. Tað var kærleikin og nærveran hjá ommu og abba, sum gjørdur, at eg var so glaður. Tað var sorgleyst. Í minnum mínum skínur sólin. Um veturin stórkavi. Dagarnir fóru afturum eins og síðurnar í eini ævintýrbók, samstundis sum tíðin onkursvegna var fráverandi.

At kjallarin hjá ommu ikki fór í luftina er eitt undur. Hvørja jólaferiu tá leið mót nýggjari, var fastur táttur at gera "bumbur" úr fýrverki. Onkur brendur og koyktur tummil, men ongantíð verri enn ilt.

Jólini vóru eisini heilt serlig. Jólaperur í alskyns litum hingu uppi í øllum húsinum. Jólafriðurin og jólahugin var ævintýrligur, orsøkin at eg í dag virðismeti jólini so høgt.

Um kvøldarnar plagdu

vit at spæla kort, "Túsund". Omma líka eldhugað sum eg. Tá omma um kvøldið kom at siga góða nátt, signaði hon meg, bóðu Faðir Vár og so sungu vit saman.

Sunnudagarnar fóru abbi og eg í kirkju, meðan omma stákaðist við sunnudagsdøgurðanum. Seinni um dagin fóru vit ein biltúr norð til Hvannasunds at geva seyðnum. Á vegnum steðgaðu vit at keypa okkum kræmaris. Haldi, at omma tímdi líka væl at steðga á og keypa ís sum eg gjørdi. Hon nýtti tær góðu løturnar, virðismetti lívið. Nevndi ofta, at tíðin vit høvdu saman var avmarkað, at tí mátti einki koma ímillum okkum. Vísti altíð á tann góða lutin.

Eisini Sigrid, David, Kjartan og Hávarður vóru góð við ommu og dámdu væl at ferðast í Klaksvík, har tað altíð var so hugnaligt at koma á gátt. Omma viknaði tey seinnu árin, men tað góða lagið og viljan til lívið

slepti hon ongantíð. Smílið, forvitnið og prátingarsemi sermerktu hana til tað síðsta.

Abraham Lincoln segði soleiðis: "Everything that is good in me I owe to my angel mother". Dugdi eg líka væl at orða meg, stóðu orðini hjá mær um ommu, ikki aftanfyrir tey hjá Abraham Lincoln.

Eftir situr abbi, einsamallur. Hann roynir at hanga í, gongur tveir túrar hvønn dag, hóast hann er illa gongdur, egnir nakrar tímar og er til fimleik tvær ferðir um vikuna. 63 ár fingur tit saman. Neyvan hevur tað altíð verið lætt, men virðini hjá tykkum hava verið eitt sterkt akker. Hvønn tit settu álit tykkara hevur verið øllum opinbart. Tit hava verið fyrimyndir hjá okkum yngri. Eg eri djúpt takksamur fyri, at eg slapp at hava lut saman við tykkum.

Mikkjal

In memoriam

Johan Vilhelm Mohr andaðist 14. januar 2012, 89 ára gamal. Anna Sofie Amalie Mohr (fødd Egholm) og David Einar Mohr fingur 5 synir. Johan Vilhelm Mohr, vanligi kallaður Lill, var nummar tvey í røðini. Hann varð føddur 21. juni 1922 og vaks upp á Skansagarði úti á Reyni. Abbi hansara, Johan Vilhelm Mohr, átti Skansagarð.

Í einum av bókunum "Teir sigldu úti" skrivur N. J. Arge, útvarpsstjóri og rit-høvundur, drúgva (37 síður) og áhugaverda livssøgu um viljasterka smádreingin Lill og hansara langa og óvanliga lív á havinum, sum byrjaði, tá ið hann 13 ára gamal av sær sjálvum og uttan vitan foreldranna hevði søkt um starv umborð á m/s "Ananu," sum skuldi vera móðurskip hjá útróðrarbátum í Grønlandi í einar 5 mánaðar uttan slit. Bæði skúlamyndugleikin og mynstringin viku frá lógum og reglum um 14 ára aldur á tann hátt, at tað varð góðtikið, at farritarin á "Ananu", Jepsen, tók sær av

at undirvísa Lill og annars at ansa eftir honum til 21. juni 1936, tá ið hann fylti 14 ár umborð á "Ananu" undir Grønlandi.

Longu sum heilt lítil piltur vísti Lill óvanligt dirvi. Hann var ongantíð bangin. Eitt nú var hann mangan vesturi í Kirkjubø hjá systkinabørnunum har. Men tað, sum dró smádreingin, var Trøllhøvdin, tá ið seyður skuldi takast av Høvdanum, og tá ið lírar skuldu dragast har á nátt.

Sum næmingur umborð á skúlaskipinum GEORG STAGE í 1937, 14-15 ára gamal, hevði hann ábyrgdina av ovasta seglinum á tí 30 metra høgu mastrini. (Georg Stage, bygt í 1934, er eitt fullriggað seglskip við trimum mastrum og 20 seglum). Veturin 1938/39 var Lill næmingur umborð á skúlaskipinum DANMARK. Hetta at Lill skuldi gerast næmingur umborð á tveimum skúlaskipunum ár um ár, var avgerð tikin av einum avgjörðum pápa.

Sama kvøldið, hann skuldi omborð á "Ananu," sat hann

á køksborðinum og græt. Mamma segði tá við hann: "Góði beiggi, tú behøvist ikki at fara umborð." "Jú, eg skal," græt hann. Hann var so lítill av vøkstri.

Hóast at kalla ongan barnaskúla, og hóast eitt lív áhaldandi á sjónum í 1937-1945 við øllum sínum ræðuleikum, gavst Lill ikki. Hann fekk stýrimansprógv í Havn, og skipsføraraprógv fekk

hann í Keypmannahavn.

Í fleiri ár sigldi hann sum stýrimaður hjá DFDS. Í hesum virða, síðbundna, bureaukratiska reiðarii kravdist tol hjá stýrimonn-um, ið ætlaðu sær at fáa skiparabúnan. Hetta tolið hevði Lill ikki.

Hann flutti frá DFDS til OVE SKOU og gjørdist har at kalla beinanvegin skipari, og tað var hann øll árin til hann

gavst fyri aldur. Tá var hann skipari á tí stóra og vakra skipinum "Jane Skou."

Lill var giftur tvær ferðir. Fyrst við Ingibjörg, dóttir Oluffu og Sofus Poulsen undir Varða. Tey fingur tvey børn: Einar og Birnu.

Einkjumaður giftist hann Yelvu (Pe-Pe). Hon var dansk, búsett í Marseille í Suðurfraklandi, har hon átti ein skipshandil. Í 1972 fluttu tey til Benidorm í nýggj, stásilig hús uppi á fjallinum Sierra Dorada við sjáldsama vøkrum útsýni yvir Benidorm og yvir tað endaleysa Miðjarðarhavið í ein sunnan og í ein eystan. Á garðinum til teirra húsa-ogn er navnaskeltið LA MADRUGADA, sum merkir dimmalætting.

Har høvdu vit manga góða løtu saman.

Hvussu bar tað til, at Lill tosaði eins gott føroyskt og flest allir føroyingar, og hvussu bar tað til, at hann skrivaði føroyskt rættiliga væl? "Jú," segði hann, "í Sjómansskúlanum hevði eg ein lærara í føroyskum. Hann æt

Tórarin Evensen. Tað, sum hann lærði meg, situr fast í høvdinum."

Lill gjørdist einkjumaður fyri aðru ferð í 1995.

Sum frá leið gjørdust ellisbrek sjónsk, og undir slíkum umstøðum var tað mest sum ógjøriligt at búgva einsamallur á LA MADRUGADA.

Hóast Lill búði í Spania í eini 37 ár, var tað ikki lætt at útvega honum neyðuga hjálp og røkt. Men av tí at hann ongantíð hevði sagt sín danska ríkisborgararétt frá sær, varð hann, hjálptur av sínum børnum, fyri trimum árum síðani fingin inn á eitt røktarheim við egnari íbúð í Stubbekøbing á Falster.

Á fjallinum Sierra Dorada, ikki langt frá LA MADRUGADA, varð øskan av Yelvu tømð úr einari krukku. Um nakrar dagar verður øskan av Lill tømð á sama stað.

Ein sjáldsamur havnar-drongur, ið gjørdist heimsborgari, er farin. – Hvíl í friði, góði Lill, bróðir.

Heri